

Metodologie pedagogického výzkumu a evaluace:

5. Formulace vědeckého problému a funkce hypotézy

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

Interreg
EVROPSKÁ UNIE
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

Cíl výzkumu: Objevování a určování vztahů a zákonitostí mezi objekty a jevy, které tvoří součást dané vědní disciplíny

- vymezení a přesná formulace problému:
- problém je otázka, tázací věta, která se ptá: „Jaký je vztah mezi dvěma nebo více proměnnými?“

Výzkumný problém:

- ✓ tázací forma (otázka) – má v sobě stimulační potence;
- ✓ odhaluje nové skutečnosti a z nich potom vytváří nové hypotézy;
- ✓ výzkumník se snaží o sblížení se zkoumanými osobami, o proniknutí do situace.

Hlavním cílem je porozumět člověku (jak on vidí věci a posuzuje jednání):

- ✓ stanovení cíle, čeho chce výzkumník dosáhnout,
- ✓ terminologická preciznost, upřesnění pojmů, se kterými autor pracuje,
- ✓ ujasnění rozsahu i obsahu vlastního zkoumaného prostoru.

Typy problémů

3 typy problémů:

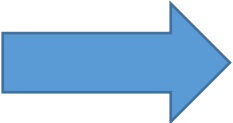

a) Deskriptivní (popisné) – odpověď na otázku Jaké to je?

- Problém může být i diagnosticko-vyhodnocovací
- Výzkumné metody: pozorování, škálování, dotazník

b) Relační (vztahové) – existuje vztah mezi zkoumanými jevy a jak těsný je tento vztah

c) Kauzální – zjišťuje kauzální = *příčinné vztahy* / zjišťuje příčinu, která vedla k určitému důsledku/.

- Je důležité znát ***vědecké hypotézy*** = dají se formulovat jen pro relační a kauzální výzkumné problémy.
- Z hlavního problému výzkumu a z dílčích problémů vyplývá cíl a cíle výzkumu.
- ***Cíl*** se může v procesu výzkumu rozvíjet a obměňovat.
- Podstata cíle výzkumu zůstává, dokud není problém vyřešen.

Výzkum: problém výzkumu cíl výzkumu
 výsledek výzkumu.

Formulace hypotézy

Hypotéza - vědecký předpoklad (vyžaduje mnoho četby literatury, osobní zkušenosti);

- je to předpověď o vztahu mezi dvěma činiteli, řídí výzkum.
- *Hypotéza* je předpoklad, v němž se na základě řady faktů vytváří závěr o existenci objektu, souvislosti nebo příčiny jevu, přičemž tento závěr nelze pokládat za zcela dokázaný.
- V kvantitativně orientovaném výzkumu se hypotéza stanoví předem na začátku výzkumu, určuje jeho směr.
- *Formulace hypotézy* = základní vlastnost = vyjadřuje vztahy mezi proměnnými (rozdíly, následky); naznačuje, jakým způsobem se bude hypotéza potvrzovat nebo vyvracet.

Zlatá pravidla hypotézy

- 1. Hypotéza je tvrzení = oznamovací věta.*
- 2. Hypotéza vyjadřuje vztah mezi 2 proměnnými!*
- 3. Hypotéza se musí dále testovat, proměnné měřit!*

Hypotéza z hlediska poznávací hodnoty:

- pracovní hypotéza = prvotní hypotéza,
- reálná (vědecká) hypotéza.

Vznik hypotéz

- rozpor mezi teorií a fakty, které nelze v rámci teorie objasnit (pedagogické teorie),
- hypotéza má povahu pravděpodobnostního poznání.